

Asiakirja on sähköisesti allekirjoitettu päätöksentekojärjestelmässä. Varmennetiedot tarkastettavissa kaupungin kirjaamosta.

§ 77

Valtuustoaloite lasten ja nuorten liikkumisen lisäämiseksi koulu- ja opiskelupäivän aikana – Keskustan valtuustoryhmä ym.

TRE:813/12.00.01/2026

Valmistelija / lisätiedot:
Ojalammi Ulla

Valmistelijan yhteystiedot

Kehittämispäällikkö Mikko Tiirikainen, puh. 040 806 3533, johtava asiantuntija Kristiina Järvelä, puh. 040 800 4678, etunimi.sukunimi@tampere.fi

Lisätietoja päätöksestä

Hallintosihtööri Leeni Herrala, puh. 040 801 6102, etunimi.sukunimi@tampere.fi

Päätös

Päätösehdotus hyväksyttiin.

Esittelijä: Rasimus Elli, Varhaiskasvatusjohtaja

Päätösehdotus

Esitetään kaupunginhallituksen ja edelleen valtuuston päätettäväksi:

Keskustan valtuustoryhmän ym. valtuustoaloite ja siihen annettu kasvatus- ja opetuslautakunnan lausunto merkitään tiedoksi. Aloite todetaan loppuun käsitellyksi.

Aloite ei anna aihetta muihin kuin lausunnossa esitettyihin toimenpiteisiin.

Perustelut

Keskustan valtuustoryhmä esittää 9.2.2026 yhdessä muiden valtuutettujen kanssa jättämässään aloitteessa, että jokaisessa tamperelaisessa koulussa ja oppilaitoksessa otetaan käyttöön aktiivisesti liikkuvan koulun ja opiskelun malli. Mallin käyttöönottamiseksi valtuutetut esittävät, että: 1. jokaiseen kouluun ja oppilaitokseen nimetään liikunnallisen toimintakulttuurin yhdyshenkilö, ellei jo ole, 2. koulun arkeen lisätään liikunnallisia ratkaisuja, 3. edistetään lasten ja nuorten mahdollisuuksia liikkua koulumatkat kävellen tai pyörällä turvallisesti ja 4. tuetaan opettajia ja koulunkäynnin ohjaajia liikunnallisen toimintakulttuurin jalkauttamiseen.

Keskustan valtuustoryhmä ja muut valtuutetut perustelevat aloitettaan muun muassa sillä, että vain noin kolmasosa lapsista ja nuorista liikkuu päivittäin suositellun määrän ja että lasten ja nuorten liikkuminen vähenee iän myötä, erityisesti toiselle asteelle siirryttäessä. Heidän mukaansa suurin osa koulu- ja opiskelupäivästä kuluu istuen, mikä heikentää psyykkistä ja fyysistä hyvinvointia, ja että pieni tauko ja liike tehostavat oppimista. He perustelevat aloitettaan monilla tiedossa

Asiakirja on sähköisesti allekirjoitettu päätöksentekojärjestelmässä. Varmennetiedot tarkastettavissa kaupungin kirjaamosta.

olevilla liikunnan myönteisillä vaikutuksilla sairauksien ehkäisyyn sekä että liikunta auttaa muun muassa vuorovaikutustaitojen oppimisessa ja luo edellytyksiä elinikäiselle liikuntaharrastukselle ja terveellisille elintavoille. Heidän mukaansa liikkumisen tulee olla osa koulu- ja opiskelupäiviä ja koulu voi olla lapselle ainoa paikka, jossa pääsee liikkumaan ja kokeilemaan erilaisia lajeja, minkä vuoksi koululiikunnan rooli ja koululiikuntapaikat korostuvat monipuolisen liikunnan mahdollistajana.

Valtuustoaloitteessa esitetyt tavoitteet toteutuvat Tampereella jo laajasti osana liikunnallisen elämäntavan edistämisen kokonaisuutta, ja niitä vahvistetaan edelleen opetussuunnitelman päivityksen myötä. Kaupungissa on pitkäjänteisesti rakennettu liikunnallista toimintakulttuuria, ja toteutus perustuu sekä valtakunnallisiin linjauksiin että paikallisesti kehitettyihin toimintamalleihin. Jokaisella koululla on nimetty liikunnallisen toimintakulttuurin vastuutaho, kuten HALI-opettaja tai muu vastuuopettaja, ja 1.8.2026 alkaen toimintaa koordinoi lisäksi koulukohtainen harrastamisen ja liikkumisen tiimi rehtorin tukena. Tämä vahvistaa aloitteessa esitettyä tavoitetta selkeästä vastuuttamisesta ja rakenteiden pysyvyydestä.

Koulupäivän arkeen sisältyy monipuolisia liikunnallisia ratkaisuja, jotka vastaavat aloitteen tavoitteeseen liikkumisen lisäämisestä oppitunneilla ja välitunneilla. Näihin kuuluvat toiminnalliset oppitunnit eri oppiaineissa, tauottaminen liikunnalla, aktiiviset välitunnit sekä liikkumista tukevat oppimisympäristöt. Oppilaiden roolia vahvistetaan esimerkiksi välkkäritoiminnan ja oppilasagenttitoiminnan kautta, mikä on linjassa aloitteen ajatuksen kanssa oppilaiden osallistamisesta. Koulut kokoavat nämä käytännöt lukuvuosisuunnitelmiinsa ja kehittävät niitä osana omaa toimintakulttuuriaan, jolloin ratkaisut juurtuvat pysyviksi käytännöiksi.

Koulumatkojen osalta perusopetus edistää aktiivista ja turvallista liikkumista suunnitelmallisesti yhteistyössä kaupungin muiden toimijoiden kanssa. Oppilaita ja perheitä kannustetaan kulkemaan koulumatkat kävellen tai pyörällä, ja tätä tuetaan jakamalla vuosittain kaikille oppilaille kestävän liikkumisen materiaaleja. Lisäksi koulumatkojen turvallisuutta parannetaan sekä fyysisin ratkaisuin että kasvatuksen ja opetuksen keinoin.

Henkilöstön osalta perusopetus tunnistaa aloitteessa esitetyn tarpeen tukea opettajia ja koulunkäynnin ohjaajia liikunnallisen toimintakulttuurin toteuttamisessa. Tukea tarjotaan koulutusten, tutoropettajatoiminnan sekä Lupa liikkua ja Lupa harrastaa -toiminnan pedagogisten ratkaisujen kautta, ja samalla vahvistetaan henkilöstön osaamista ja työssäjaksamista.

Perusopetuslain muutoksen myötä Tampereen kaupungin perusopetuksen opetussuunnitelmaa ja koulujen lukuvuosisuunnitelmia täydennetään velvoittavien rakenteiden ja toimintatapojen osalta. Kasvatus- ja opetuslautakunta päättää näistä täydennyksistä 16.6.2026. Opetussuunnitelman päivityksen myötä liikunnallisen elämäntavan

Asiakirja on sähköisesti allekirjoitettu päätöksentekojärjestelmässä. Varmennetiedot tarkastettavissa kaupungin kirjaamosta.

edistäminen kytkeytyy entistä vahvemmin koulun johtamisrakenteisiin ja arjen toteutukseen, ja jokaisella koululla toimii harrastamisen ja liikkumisen tiimi osana tätä kokonaisuutta.

Kokonaisuutena Tampereella on rakennettu usean vuoden aikana toimintamalli, joka vastaa valtuustoaloitteessa esitettyihin tavoitteisiin laajasti ja systemaattisesti. Toimintaa toteutetaan koulupäivän aikana, koulumatkoissa sekä koulupäivän jälkeen yhteistyössä eri toimijoiden kanssa, ja opetussuunnitelman päivitys vahvistaa kokonaisuutta edelleen velvoittavana osana perusopetuksen toimintaa.

Tiedoksi

Kaupunginhallitus

Liitteet

- 1 Valtuustoaloite
- 2 Nuorisovaltuuston lausunto
- 3 Lasten parlamentin lausunto

Asiakirja on sähköisesti allekirjoitettu päätöksentekojärjestelmässä. Varmennetiedot tarkastettavissa kaupungin kirjaamosta.

Muutoksenhakukielto

§77

Muutoksenhakukielto

Oikaisuvaatimusta tai kunnallisvalitusta ei saa tehdä päätöksestä, joka koskee:

- vain valmistelua tai täytäntöönpanoa (KuntaL 136 §)
- virka- tai työehtosopimuksen tulkintaa tai soveltamista ja viranhaltija on jäsenenä viranhaltijayhdistyksessä, jolla on oikeus panna asia vireille työtuomioistuimessa (KVhl 50 § 2 mom.)
- etuusto-oikeuden käyttämättä jättämistä (EtuostoL 22 §)